

M A T E R I A Ł Y Ź R Ó D Ł O W E

WOJCIECH SKÓRA

PAP SŁUPSK

**ORGANIZACJE PARAMILITARNE
NA TERENIE POWIATU SŁUPSKIEGO W 1922 ROKU
W RAPORCIE INFORMATORA POLSKIEGO WYWIADU**

Prezentowany dokument zasługuje na uwagę z dwóch powodów. Po pierwsze jest uzupełnieniem wiedzy o niemieckich organizacjach paramilitarnych w okolicach Słupska; po drugie – stanowi przyczynek do badań nad początkami działalności polskiego wywiadu na terenie Pomorza Zachodniego. Z takich cząstkowych informacji ówczesny polski wywiad wojskowy budował wiedzę o niemieckich siłach militarnych, które były nielegalne – bo niezgodne z zapisami traktatu wersalskiego. Trudno oprzeć się wrażeniu, że były to wiadomości dość przypadkowe i nieprecyzyjne, zaś konfident ze Szczecina – autor cytowanego dokumentu – był słabo przygotowany do wykonywania podobnych zadań. Tekst jest lakoniczny i napisany tak niepoprawną polszczyzną, że w kilku fragmentach nasuwają się poważne wątpliwości interpretacyjne. Zwraca też uwagę wewnątrzurzędowy obieg doniesień wywiadowczych. Prezentowany dokument jest odpisem z odpisu, dokonanym w toruńskiej komendzie policji, który następnie trafił do Poselstwa RP w Berlinie.

Raport dotyczy stanu organizacyjnego formacji paramilitarnych działających w powiecie słupskim na początku 1922 roku. Pada w nim liczba 10 tys. osób, które tworzyły „*korpus strzelców*”. Prawdopodobnie jest to potencjał mobilizacyjny powiatu słupskiego z jakim liczyli się Niemcy, gdyż ostatnie zdania raportu charakteryzują plan „*konspiracyjnej mobilizacji*”¹. Liczba ta budzi wątpliwości, bowiem w obydwu powiatach słupskich (miejskim i ziemskim) żyło wówczas około 120 tys. osób. Albo więc niemieckie plany mobilizacyjne obejmowały wszystkich mężczyzn

¹ Miejski powiat Słupsk – zamieszkiwało w 1925 r. 41.602 mieszkańców (na powierzchni 3.912 ha), powiat ziemski Słupsk w tym samym roku zamieszkiwało 84.020 osób (na powierzchni 222.878 ha). *Handbuch über den Preussischen Staat für das Jahr 1929*, Berlin 1929, s.21.